

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1971-1972.

12 APRIL 1972

WETSVOORSTEL

tot het verlenen van subsidies voor investeringen
ter bescherming van het leefmilieu.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wetten op de bescherming van het leefmilieu zijn :

- die op de luchtverontreiniging van 28 december 1964;
- die van 11 maart 1950 en van 26 maart 1971 op de bescherming van oppervlaktewaters;
- en die van 26 maart 1971 op de bescherming van grondwater.

Teneinde de bescherming van het leefmilieu aan te moedigen strekt dit wetsvoorstel ertoe aan de Minister, belast met de bescherming van het leefmilieu, de nodige financiële middelen te bezorgen, opdat hij, op gelijke voet met zijn collega's van Economische Zaken en van Streekontwikkeling, subsidies zou kunnen verlenen aan nijverheden die zuiveringsinstallaties moeten bouwen.

Inderdaad, vóór 1970 bedroeg de staatstussenkomst, op het vlak van de strijd tegen de lucht-, water- en bodemverontreiniging, bijna een half miljard.

De Ministers van Economische Zaken en van Streekontwikkeling gaven in dezelfde periode 8,3 miljard F uit teneinde nieuwe (meestal buitenlandse) investeringen aan te trekken of bestaande nijverheden te moderniseren.

Uit deze verhouding van ± 1 tot 17 kan men afleiden dat op het vlak van het leefmilieu door de Staat onvoldoende gepresteerd wordt.

Bovendien heeft het verlenen van toelagen het voordeel dat hierdoor het privé-initiatief aangemoedigd wordt.

Sommige wetten, zoals die van 26 maart 1971, bepalen dat de strijd tegen de verontreiniging der oppervlaktewaters gevoerd zal worden door drie maatschappijen (parastatalen), elk overeenkomende met het hydrografisch bekken.

Het onderhavige wetsvoorstel zal tot gevolg hebben dat de taak van die drie maatschappijen verlicht zal worden.

Chambre des Représentants

SESSION 1971-1972.

12 AVRIL 1972

PROPOSITION DE LOI

accordant des subventions d'investissements
pour la protection de l'environnement.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Les lois sur la protection de l'environnement sont :

- la loi du 28 décembre 1964 relative à la lutte contre la pollution atmosphérique;
- les lois des 11 mars 1950 et 26 mars 1971 sur la protection des eaux de surface contre la pollution;
- la loi du 26 mars 1971 sur la protection des eaux souterraines.

En vue d'encourager la protection de l'environnement, la présente proposition de loi tend à accorder au Ministre chargé de la protection de l'environnement, les moyens financiers nécessaires afin qu'à l'instar de ses collègues des Affaires économiques et du Développement régional, il puisse octroyer des subventions aux industries obligées de construire des stations d'épuration.

Avant 1970, l'intervention de l'Etat en faveur de la lutte contre la pollution de l'air, de l'eau et du sol atteignait environ un demi-milliard.

A la même époque, les Ministres des Affaires économiques et du Développement régional dépensaient 8,3 milliards afin d'attirer de nouveaux investissements (en majorité étrangers) ou de moderniser des industries existantes.

Ce rapport de ± 1 à 17 démontre assez que l'effort de l'Etat en faveur de l'environnement est nettement insuffisant.

En outre, l'octroi de subventions a l'avantage d'encourager l'initiative privée.

Certaines lois, telle la loi du 26 mars 1971, prévoient que la lutte contre la pollution des eaux de surface sera organisée par trois sociétés (organismes parastataux, correspondant chacune à un bassin hydrographique).

La présente proposition de loi aura pour effet de faciliter la tâche de ces trois sociétés.

Tot op heden werden geen uitvoeringsbesluiten genomen met betrekking tot de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlakte- en grondwateren, terwijl eveneens geen uitvoeringsbesluiten genomen werden in verband met de luchtverontreiniging verwekt door de nijverheid of door de thermische centrales.

Alles doet vermoeden dat de resultaten van de aangehaalde kaderwetten, die slechts toegepast kunnen worden nadat alle uitvoeringsbesluiten genomen zullen zijn, nog vele jaren op zich zullen laten wachten.

Dit voorstel zal bovendien tot gevolg hebben dat men op afdoende wijze de strijd tegen de milieuverontreiniging zal kunnen aanvangen, in afwachting dat de uitvoeringsbesluiten op de kaderwetten worden gepubliceerd. Zelfs na de publicatie ervan zal dit voorstel niets inboeten aan belangrijkheid en verder toegepast kunnen worden.

Vele nijverheden zien op tegen een rechtstreekse staatsinmenging bij de bestrijding van de verontreiniging. Zij vrezen dat zij verplicht zullen worden, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk fabricatie-geheimen prijs te moeten geven die noodzakelijk gekend zullen moeten zijn om de vervuiling doeltreffend te kunnen bestrijden.

Welnu indien de nijverheidsinstellingen zelf de verontreiniging zullen bestrijden, zullen hun fabricage-geheimen niet bekendgemaakt moeten worden.

Bij het verlenen van toelagen zal de staat zich niet bekommeren om de wijze waarop een product gemaakt wordt, maar uitsluitend om het eindresultaat van het zuiveringsproces.

Het komt ons voor dat de toelagen niet uitsluitend voor de welvaart moeten bestemd zijn, maar verder moeten verdeeld worden tussen welvaart en welzijn. Dit betekent dat het totaal bedrag voor de economische expansie niet zou moeten dalen, maar verdeeld worden tussen de productie en de bescherming van het milieu.

Daarom moeten dezelfde criteria als voor de economische expansie in acht genomen worden.

K. POMA.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

De Minister die het leefmilieu in zijn bevoegdheid heeft, kan toelagen verlenen met het oog op de bestrijding van de water-, bodem- en luchtverontreiniging.

Art. 2.

Toelagen kunnen worden verleend aan ondernemingen die er zich toe verbinden bij te dragen tot de bestrijding van de water-, bodem- en luchtverontreiniging en hun productieproces zodanig aan te passen, dat geen van deze vormen van verontreiniging optreden.

Art. 3.

De toelagen zullen worden verstrekt in verhouding tot het globale bedrag dat voor de streekontwikkelings is uitgetrokken. Die verhouding zal jaarlijks door de Koning worden vastgesteld.

Jusqu'à ce jour, il n'a été pris aucun arrêté d'exécution des lois du 26 mars 1971 sur la protection des eaux de surface et des eaux souterraines. De même, aucun arrêté d'exécution n'a été pris en ce qui concerne la pollution atmosphérique provoquée par l'industrie ou par les centrales thermiques.

Tout permet de supposer que les résultats des lois-cadre précitées, lesquelles ne peuvent être appliquées que lorsqu'auront été pris tous les arrêtés d'exécution, se feront attendre pendant de longues années encore.

En outre, la présente proposition permettra d'entamer efficacement la lutte contre la pollution de l'environnement, en attendant la publication des arrêtés d'exécution des lois-cadre. Cette publication ne diminuera d'ailleurs en rien l'importance de notre proposition laquelle, devenue loi, pourra continuer à être appliquée.

Nombreuses sont les industries qui appréhendent une intervention directe de l'Etat dans la lutte contre la pollution. Elles craignent, en effet, d'être obligées d'abandonner, en tout ou en partie, certains secrets de fabrication qui devront nécessairement être dévoilés pour permettre une lutte efficace contre la pollution.

Or, si les industries se chargent elles-mêmes de la lutte contre la pollution, les secrets de fabrication ne devront pas être dévoilés.

En octroyant les subventions, l'Etat ne se préoccupera pas du procédé de fabrication des produits, mais uniquement du résultat final de l'épuration.

Nous estimons que les subventions ne sont pas uniquement destinées à favoriser la prospérité, mais qu'il convient de les répartir entre des objectifs de prospérité et de bien-être. Cela implique que le montant total affecté à l'expansion économique ne devrait pas être diminué, mais réparti entre la production et la protection de l'environnement.

C'est la raison pour laquelle il convient d'appliquer des critères identiques à ceux utilisés en matière d'expansion économique.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

Le Ministre qui a l'environnement dans ses attributions peut accorder des subventions pour la lutte contre la pollution de l'eau, du sol et de l'air.

Art. 2.

Des subventions peuvent être accordées à des entreprises qui s'engagent à contribuer à la lutte contre la pollution de l'eau, du sol et de l'air et à adapter leur processus de production de façon à ce qu'aucune de ces formes de pollution ne se produise.

Art. 3.

Les subventions seront octroyées proportionnellement au montant global prévu en faveur du développement régional. Cette proportion sera fixée annuellement par le Roi.

Art. 4.

Over de uitvoering van de in het kader van deze wet bedoelde maatregelen en over de doeltreffendheid ervan, zullen de Ministers die de Volksgezondheid en het toezicht op de Waterlopen in hun bevoegdheid hebben, jaarlijks verslag uitbrengen bij de Minister die het leefmilieu in zijn bevoegdheid heeft.

Art. 5.

De ondernemingen die de toelagen bestemd voor de bestrijding van de water-, bodem- en luchtverontreiniging niet voor dit doel zullen aangewend hebben, zullen zich moeten verantwoorden. De terugvordering van de kredieten zal kunnen geëist worden, indien mocht blijken dat de uitgevoerde werken slechts gedeeltelijk effect sorteren of indien de toelagen niet werden aangewend voor het aangegeven doel.

Art. 6.

De Koning stelt de normen vast waaraan de installaties, opgericht in uitvoering van deze wet moeten beantwoorden.

Art. 7.

In geval ondernemingen verantwoordelijk bevonden worden voor lucht- bodem- of waterverontreiniging en indien zij weigeren de vereiste installaties op te richten, kan de Minister, die het leefmilieu in zijn bevoegdheid heeft, ambtshalve deze verplichting opleggen.

9 maart 1972.

K. POMA,
W. DE CLERCQ,
R. GILLET,
F. GROOTJANS,
A. DAMSEAUX,
L. NIEMEGEERS.

Art. 4.

Les Ministres qui ont la Santé publique et le contrôle des cours d'eau dans leurs attributions, feront annuellement rapport au Ministre ayant l'environnement dans ses attributions sur l'exécution et l'efficacité des mesures prévues par la présente loi.

Art. 5.

Les entreprises qui auraient utilisé à d'autres fins les subventions destinées à la lutte contre la pollution de l'eau, du sol et de l'air seront appelées à se justifier. La restitution des crédits sera exigible s'il apparaît que les travaux exécutés ne produisent que des effets partiels ou lorsque les subventions n'ont pas été utilisées en vue de parvenir à l'objectif indiqué.

Art. 6.

Le Roi arrête les normes auxquelles doivent répondre les installations créées en exécution de la présente loi.

Art. 7.

Au cas où des entreprises se voient imputer la responsabilité d'une pollution de l'air, du sol ou de l'eau et qu'elles refusent de créer les installations requises, le Ministre qui a l'environnement dans ses attributions peut en imposer d'office l'obligation.

9 mars 1972.